

Četvrtak, 27. januar 2005.

Svedok L-96

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.18 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Dobar dan. Samo da vas podsetim gospodine da ste dali na početku svog svedočenja svečanu izjavu koja i dalje važi. Izvolite gospodine Guy-Smith.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da, molim vas časni Sude ako možemo da predemo na privatnu sednicu?

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

svedok L-96

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT GUY-SMITH – NASTAVAK

SUDIJA PARKER: Na otvorenoj smo sednici.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U vezi sa tim tvrdnjama, da li vam je ikada neko iz Tužilaštva pokazao Bajrushevu izjavu, u kojoj se tvrdi i navodi da vi o tome lažete?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne, nikada.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Informacija koju ste dobili od člana svoje porodice o Murriziju - a nema potrebe da identifikujete tu osobu – jeste da je Murrizi zapravo jedan gospodin koji se zove Agim Murtezi. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, to je tačno. Informacija o Murriziju je bila da se on zove Agim Murtezi.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Na osnovu te informacije koju ste dobili, vi ste zatim ispričali drugim ljudima da je Murrizi zapravo Agim Murtezi, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Kada sam dobio taj podatak, nikada ranije nisam video Agima Murtezija, bar ne u trenutku kada sam držao u ruci njegovu fotografiju. Video sam ga u zatvoru, kod trešnjinog drveta, i na mestu pogubljenja –

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Izvinite, gospodine, ali to nije pitanje koje sam vam postavio. Postavio sam vam jedno jednostavno pitanje, i ono je bilo: „Na osnovu informacije koju ste dobili, vi ste ispričali drugima da je Murrizi zapravo Agim Murtezi, zar ne?”

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne, nisam hteo da kažem... na koga mislite pod „drugima“?

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Drugi ljudi, na primer, isražitelji CKIJ [Centralna kriminalistička istražna jedinica]?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Informacija koju ste dobili o Agimu Murteziju nije bila tačna, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Pre nego što se ispostavilo da informacija nije tačna, kada su mi pokazali postavku fotografija, nisam bio u stanju da pokažem ko je Murrizi ili Agim Murtezi, kako su ga oni nazvali. Nisam mogao da stavim svoj potpis ispod njegovog imena i broja. Nisam bio siguran u vezi sa njim, kao što sam bio o Shalai, Qerqiziju, Çelikuu, i zato nisam ništa mogao da uradim. Nisam mogao da napišem njegovo ime.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Još jednom, informacija koju ste dobili – o tome sada govorim – informacija koju ste dobili nije bila tačna.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude...

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se...

TUŽILAC WHITING: Časni Sude...

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinite, gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Imam prigovor na ovo pitanje.

ADVOKAT GUY-SMITH: Da li mogu da završim svoje pitanje?

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Zar ne?

TUŽILAC WHITING: U redu, sada ulažem prigovor.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala.

TUŽILAC WHITING: Ulažem prigovor iz dva razloga. Prvi razlog je taj da je svedok već odgovorio na postavljeno pitanje. Drugi razlog je činjenica da zaista nije posao ovog svedoka da utvrđuje da li je ta informacija pogrešna ili ne. On je dao svoje svedočenje o tom pitanju, i nije na njemu da kaže da li je ona pogrešna ili ne. Ali, u svakom slučaju, on je već odgovorio na pitanje koje ste mu postavili.

SUDIJA PARKER: Gospodine Guy-Smith?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ne slažem se sa dve stvari u analizi gospodina Whitinga. Prvo, u vezi sa informacijom koju je ovaj svedok dobio – on je u stanju da da svoje mišljenje o tome da li je ona tačna ili ne, na isti način na koji je dao svoje mišljenje i o ostalim informacijama koje je dobio, o tome da li su one bile tačne ili ne. Naravno, na Pretresnom veću je da da krajnju odluku o tome.

SUDIJA PARKER: To je prva stvar. Bilo je dve stvari?

ADVOKAT GUY-SMITH: Da. Druga stvar je to da ja ne mislim da je svedok odgovorio na pitanje.

SUDIJA PARKER: Mislim da je u ovoj atmosferi pokušao da odgovori na normalan način, ali neću vas sprečavati da se dodatno bavite njegovim mišljenjem, tamo gde postoje komplikacije zbog problema sa glasinama, ili ako ispitujete kvalitet sadržaja same informacije koja je data, za šta mislim da Pretresnom veću može biti od koristi. Zato ću obema stranama polovično izaći u susret.

ADVOKAT GUY-SMITH: Hvala.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Gospodine, vi ste pokušali, kao što su pokušavali i ostali članovi vaše porodice – ponavljam, nemojte nikoga identifikovati – da saznate ko su bili ljudi koji su u više navrata bili odgovorni za razne stvari koje ste proživeli. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da li možete, molim vas, ponovo da postavite pitanje? Nije mi bilo jasno.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Naravno, vrlo rado. Želeli ste da saznate, na primer, ko su bile osobe koje su vas u jednom trenutku odvele iz vaše kuće, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Takođe ste pokušavali da saznate imena pojedinaca koji su bili oko vas u Lapušniku/Llapushnik. Da li je i to tačno?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: I, da li ste, dok ste pokušavali to da saznate...

ADVOKAT GUY-SMITH: Pretpostavljam da bi trebalo da pređemo na privatnu sednicu za trenutak?

SUDIJA PARKER: Prelazimo na privatnu sednicu.

(privatna sednica)

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: U vezi sa trećim vojnikom koji je bio na mestu pogubljenja, da li se sećate da ste ikada ikome dali bilo kakve informacije o njegovim fizičkim karakteristikama?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne, ne sećam se da sam imao te informacije o njemu. Kao što sam rekao u svojoj izjavi, on se nalazio direktno preko puta mene, i pucao je u mom pravcu. Ne znam da li je danas živ ili mrtav. Ne znam gde se nalazi. Uopšte ga nisam poznavao. Ali, uvek mi se činilo da je, iako su mu naredili da puca na mene, ipak imao dušu, i da me možda zato nije ubio. Možda je to razlog. Uspeo sam da pobegnem. Ne sećam se da sam ikome dao njegov opis.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Šta ste pokušavali da postignete tim procesom identifikacije, tj. vašim pokušajima da identifikujete ko su ti ljudi? Da li ste pokušavali da prikupite sve informacije koje ste bili u stanju da nađete o njima, kako biste saznali ko su oni? Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Među tim osobama, najvažnije nam je bilo da pronađemo Shalau. Svaki naš postupak u vezi sa (...) (*izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) je bio pokušaj da saznamo ko je Shala, ko je taj čovek, odakle je i gde mu je kuća. I, uspeh smo u tome. Ta osoba je pronađena, njegov identitet je otkriven, i otkriveno je ko mu je otac. Ta osoba sedi odmah iza vas.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Imali ste informacije o tome odakle je treći vojnik, a pod tim podrazumevam da ste imali informacije da je tog trećeg vojnika, prema onom što ste nam rekli, poslao neko ko se zove Čeliku. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne razumem na šta mislite. Da li je došao iz mesta koje se zove Čeliku? Ne znam na šta mislite kada kažete Čeliku?

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Ne. Mislim na to da ga je poslala osoba koja se zove Čeliku da pomogne Shalai, kako ste nam vi rekli. To je informacija koju ste imali, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: To je izgledalo ovako. Na putu uz brdo iz zatvora, taj vojnik nije bio sa nama. Na pola puta su ga poslali kod nas. Sreli smo te ljude, i tu je Shala rekao da komandant Čeliku dolazi. Tada nam se taj vojnik pridružio. Do tada, nije bilo vojnika sa nama.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Ta konkretna informacija, informacija o Čelikuu, prilično nam je važna. Tu informaciju niste podelili ni sa kim, ni sa Srbima, ni sa CKIJ, zar ne?

TUŽILAC WHITING: Prigovor. To se ne slaže sa datim svedočenjem. On jeste tu informaciju dao CKIJ.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ne na početku, ne odmah.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Gospodine, upravo o tome vas pitam. Na početku, kada ste tražili te ljude, a ne kada ste, korak po korak, prešli preko svog plana zajedno sa istražiteljima - šta se tada desilo?

SUDIJA PARKER: Da li je CKIJ inicijalno bio prisutan?

ADVOKAT GUY-SMITH: Ne. Inicijalne izjave su date Srbima.

SUDIJA PARKER: Mislim da je vaš pokušaj da sami odgovorite uneo dodatnu zabunu u svedočenje.

ADVOKAT GUY-SMITH: Izvinjavam se. Ne pokušavam da unesem zabunu u svedočenje, iako je to nešto za šta se advokati Odbrane često optužuju. Zapravo pokušavam da razjasnim neke stvari.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Kada ste se prvi put sastali sa predstavnicima srpskih vlasti, niste im pomenuli ime Čeliku, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne, nisam pomenuo to ime.

ADVOKAT GUY-SMITH - PITANJE: Hvala.

ADVOKAT GUY-SMITH: Nemam više pitanja.

SUDIJA PARKER: Hvala vam puno, gospodine Guy-Smith. Gospodine Topolski?

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT TOPOLSKI

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Ja zastupam Isaka Musliua. Želim da pokušam da razumem vašu poziciju. Vi želite pravdu, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Naravno.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Vaša potraga za pravdom vas je povela ovom pravnom stazom, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, tako mislim.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Odrekli ste se *Kanuna* [albansko običajno pravo], odrekli ste se krvne osвете. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne znam na šta mislite kada kažete „odrekli ste se *Kanuna*, odrekli ste se krvne osвете”. Na šta mislite? Ne razumem vas.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Govorimo o onome što ste rekli istražiteljima MKTJ, da ste vi i vaša porodica razgovarali o tome da li treba da ubijete one koji su odgovorni za smrt člana vaše porodice. Odbacili ste tu ideju, i izabrali pravni put, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: To je bio razgovor članova porodice o tome šta treba raditi posle ubistva. Izabrali smo pravni put.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Znači, od sada pa nadalje, možemo da uzmemo u obzir, zar ne, ideju da vi ovde sedite da biste se osvetili? To ovde nije slučaj, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne razumem vas jasno. O kakvoj osveti govorite?

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Preći ću na sledeće pitanje. Želeo bih da vam postavim neka pitanja o Murriziju. Neće ih biti puno. Neću ponavljati pitanja koja su vam već postavljena. Da li me razumete?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, vrlo dobro vas razumem.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Istraga koju ste vi i neki drugi ljudi bili u stanju da sprovedete, otkrila je da je Murrizijevo ime Agim Murtezi, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, tako je bilo. Tako smo saznali za to ime.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Čovek po imenu Agim Murtezi se u februaru 2003. godine pojavio ovde, na optuženičkoj klupi koja dosta liči na ovu iza mene. Da li ste to videli na televiziji?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, vrlo dobro sam to video, i video sam tu osobu koja je došla u sudnicu.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li ste uzeli telefon i rekli nekome da su uhapsili pogrešnog čoveka?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Zašto bih uzeo telefon?

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Zato što želite pravdu, a ne osvetu. Zato. Znali ste da Agim Murtezi, čovek koji je sedeo na ovoj klupi iza mene, nije Murrizi. Šta ste uradili povodom toga?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Pre nego što se Agim Murtezi pojavio na optuženičkoj klupi, u CKIJ su mi pokazali šest slika. U prvoj postavci je bio Shala, pa zatim Qerqiz, i onda Çeliku. Nisu me pitali da li znam nekoga iz Lapušnika/Llapushnik, ili bilo koju osobu iz nekog drugog mesta. Pogledao sam fotografije pažljivo, i zatim, kada su mi pokazane slike Agima Murtezija, nisam bio siguran ko je ta osoba. Zato nisam mogao da zakružim broj ispred njegovog imena i stavim svoj potpis. Kada ga je MKTJ doveo ovde, nisam imao načina da to promenim. Što se tiče ostalih svedoka, tj. da li je napravljena neka greška, to pitanje nije u mojim rukama. Njega sam video ovde. Samo sam gledao i čekao da vidim šta će se dogoditi. Ali, što se mene tiče, bilo mi je teško da zaokružim njegovo ime i to potpišem, jer nisam znao tu osobu. Zato. Zašto bih uzeo telefon? Koga bih zvao?

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Znači, vi niste odgovorni za njegovo izvođenje pred Sud. On se ovde pojavio, protiv njega je moglo da bude pokrenuto suđenje, i mogao je da bude osuđen. Bar je to tako vama izgledalo. Da li je to vaša pozicija u vezi sa Agimom Murtezijem, da ili ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ja nemam nikakve veze sa tim da li je mogao da bude osuđen na osnovu izjava drugih svedoka. Što se mene tiče, mogu da kažem da nisam bio u stanju da ga identifikujem na toj fotografiji. Nisam lično mogao da tvrdim da je ta osoba Agim Murtezi.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Nema potrebe da ponavljate svoje odgovore da bismo ih razumeli. Da li biste sada želeli da mu uputite izvinjenje?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, imam prigovor.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li biste želeli da se izvinite Agimu Murteziju zato što ste ga pogrešno imenovali kao čoveka koji je pucao na vas i ostale? Da li možete sada da mu se izvinite? Sada imate priliku.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, imam prigovor.

SUDIJA PARKER: Čuo sam vas. Prigovor se odbija.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Sada, odgovorite na moje pitanje. Da li želite da se izvinite ili ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Izvinio bih mu se da sam rekao da je ta osoba Agim Murtezi. U tom slučaju bih se izvinio. Ali, ja sam pažljivo pogledao te fotografije, i nisam bio u stanju da kažem da je ta osoba bila u Lapušniku/Llapushnik. Zato ne vidim potrebu da mu se izvinim. Kažite mi, zašto bih se izvinio? Dajte mi razlog, i ja ću se zatim izviniti.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Ja ne odgovaram na vaša pitanja, već vi na moja. Preći ću na sledeće pitanje.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ali, to je moj odgovor. Ne vidim potrebu za tim da se izvinim, zato što nisam identifikovao tu osobu sa fotografija koje su mi pokazane, kao osobu koja je bila prisutna tokom ubistva. Veoma je teško zaokružiti nečije ime ako niste sigurni.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Vi navodite imena i kada niste sigurni, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Rekao sam da sam čuo da se Murrizi zove Agim Murtezi, ali kada su mi istražitelji pokazali fotografije i tražili od mene da identifikujem Agima Murtezija na tim fotografijama, nisam bio u stanju to da uradim. Fotografije su bile ispred mene. Bilo ih je šest u postavci. Trebalo je da identifikujem tu osobu, ali nisam bio u stanju da uzmem olovku i zaokružim njegov broj, jer nisam znao ko je ta osoba. Zatim je postavka sklonjena. Ne znam gde su je sklonili.

ADVOKAT TOPOLSKI: Da li za trenutak možemo da predemo na privatnu sednicu, molim vas?

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Želeo bih da probamo da, koliko god je moguće precizno, utvrdimo datume i period tokom kog ste bili držani u Lapušniku/Llapushnik. Hajde da zajedno poradimo na tome. Pre svega, da li možete da nam kažete kog dana u julu 1998. godine ste bili odvedeni, pošto ste nam rekli da je to bilo u julu?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne znam tačan datum, ali znam da je to bilo dve nedelje posle otmice jednog mog bliskog rođaka. Mislim da je bilo dve nedelje posle toga, ali ne znam tačan datum.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Ako se taj događaj, koji ste upravo pomenuli, odigrao oko 4. jula, hajde da pokušamo zajedno da stignemo do datuma. 18. jula ste bili u SUP-u, zar ne, i razgovarali ste sa srpskom policijom?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne znam kog datuma sam bio u SUP-u.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Kažem vam da je to bilo 18. Imamo jedan dokument, i vi i ja ćemo ga zajedno pogledati za koji trenutak. Dakle, nije 18. Koliko dana posle vaše izjave u SUP-u, ili, da budem precizan, izjave koju ste dali Draganu Jašoviću i Momčilu Sparavalu - koliko dana posle tog intervjua sa Jašovićem i Sparavalom ste bili odvedeni, bar otprilike?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne znam. Posle toga, održan je sastanak u školskoj zgradi. Ne znam tačno kada je taj sastanak održan, ali znam da je to bilo noću.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Pokušaću da vam pomognem. Iz drugih svedočenja koje imamo, izgleda da je to verovatno bilo 20. jula. Znamo da su srpske snage osvojile Lapušnik/Llapushnik 26. jula. Takođe znamo i da su se strašni događaji u šumi odigrali tog dana, ili, verovatnije, dan ranije, 25. jula. To znači, ukoliko sam dobro

izračunao, da ste proveli možda pet dana i noći na tom mestu, koje ste opisali kao logor. Da li se slažete sa tim?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Znam da sam prve tri noći proveo sa Sahitom, Bajrushem i Alushem Lumom. Musli Belince je takođe bio tamo, kao i jedna osoba iz sela Varigovce/Varigoc. Proveo sam prva tri dana sa tim ljudima. Poslednjeg dana, Isak mi je stavio povez preko očiju, i naveo sam u svojoj izjavi šta mi je tada uradio. Tako mi je stavio povez preko očiju, i odveo me u drugu sobu. Koliko se sećam, proveo sam četiri dana u toj drugoj sobi. Možda je bilo tri dana, ali, koliko se sećam, prošlo je četiri dana. Ne znam tačne datume, ali znam broj dana. Znam da sam proveo tri noći u prvoj sobi. Znam da sam proveo tri noći i tri dana u toj (...) *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...)

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Iz vašeg svedočenja je jasno da su vas tukli tokom ta prva tri dana. Rekli ste nam da je Qerqiz bio taj koji vas je tukao. To je tačno, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, tako je bilo.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Vidite, razlozi iz kojih vam postavljam ta pitanja, gospodine, su ovi: Moj klijent tvrdi, a ja bih želeo da date svoj komentar na tu tvrdnju, da od vremena oko ručka 18. jula do popodneva 24. jula, on nije bio u Lapušniku/Llapushnik, već da je učestvovao u borbama u Orahovcu/Rahovec. Ako sam u pravu, on nije bio prisutan kada ste vi bili tamo. Da li biste želeli to da prokomentarišete?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da. Vi mislite da se Isak borio u Orahovcu/Rahovec. To je vaše mišljenje. Ja nikada nisam poverovao da se Isak tada borio u Orahovcu/Rahovec. Zašto? Zato što je tog dana, kada je ušao u sobu sa Murrizijem i ostalim vojnicima, naredio da me vežu lancima i počeo da me udara. Ja sam poskočio, i tada me je udario u grudi, tako da sam pao, a zatim je počeo da me šutira. Taj Isak, koji je ovde prisutan, nas je tamo tukao, i jedan vojnik je stajao iza i držao uperenu pušku u nas – taj Isak nije učestvovao u borbama. Ubeđen sam da on nikada nije otišao da se bori. On je mogao samo nekoga da veže lancima, i da ga bije. To je ono u šta ja verujem.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Koristili ste puno puta reči , "verujem" i "ubeđen sam". Puno puta, svedoče. Da li ste postali ubeđeni da je to bio Isak Musliu?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Gde? U borbama, ili osoba koja me je tukla? Gde?

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li ste postali uvereni da je Isak Musliu bio taj koji vas je tukao? Da li je to ono u šta verujete?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Bez razmišljanja, video sam ga tamo. Video sam ga, i znam ga od pre rata. Šta mislite pod tim "verujete"?

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Vратиću se na to. Da li ste ikada bili srpski doušnik?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Nikada. Vi ćete sve što ja ovde kažem protumačiti na neki drugi način, ali ja nikada nisam bio doušnik.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li je bilo ko od vaše...

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Nije me čak ni interesovalo da postanem doušnik.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Razgovaraćemo o interesovanjima kasnije. Koliko je vama poznato, da li je iko od članova vaše porodice bio srpski doušnik?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Koliko je meni poznato, nije.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li vam je posle 1990. godine bila neophodna dozvola da biste mogli da držite oružje na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Ko je vašoj porodici dao dozvolu da drži oružje posle 1990. godine na Kosovu/Kosovë?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Reći ću vam ovo: Moj otac je bio lovac. Imao je oružje u svom posedu u osamdesetim godinama, dok je Tito i dalje bio živ. Posle 1972. godine, kada je Kosovo/Kosovë dobilo autonomiju i kada su Albanci bili na vlasti, načelnik SUP-a u Uroševcu/Ferizaj i u Štimlju/Shtime je bio Albanac. Tako je moj otac dobio još jednu lovačku pušku. To je bio hobi u našoj porodici. Moj otac, bog da mu dušu prosti, često je prekidao rad kako bi otišao u lov. To je bio njegov hobi čitavog života. To je bilo nešto što smo voleli, a ljubav ne poznaje granice. Ja sam, takođe, išao u lov. Bilo je glasina da sam išao da lovim bez dozvole za oružje, da sam koristio očevu pušku bez ikakve dozvole. U tom trenutku sam imao priliku da dobijem dozvolu za korišćenje očeve puške. U to vreme, to je bilo isto kao vađenje vozačke dozvole. Čak je bilo teže dobiti pasoš ili vozačku dozvolu, nego izvaditi dozvolu za lov. Vlast na Kosovu/Kosovë je u to vreme funkcionisala, iako su bili...

prevodioci: Da li svedok može da govori malo sporije?

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da ...

SUDIJA PARKER: Da li biste mogli da se zaustavite za trenutak? Prevodioci ne uspevaju da vas prate. Iznosite veliku količinu informacija veoma brzo.

SVEDOK L-96: Usporiću.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Odgovorili smo na sve prijave koje smo dobili od vlasti Kosova/Kosovë. U to vreme, plaćao se posebni porez za Vladu Kosova/Kosovë, i to nismo radili samo mi, već i svi drugi, čitavo stanovništvo Kosova/Kosovë. Radili smo sve što je trebalo da bude urađeno na nacionalnom nivou, sve što je bilo u interesu naroda Kosova/Kosovë. Bojkotovali smo izbore...

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Molim vas, udaljili smo se oko 25.000 milja od pitanja koje sam vam postavio. Kako je vaša porodica dobila dozvolu da drži oružje 1990. godine? Mislim da ste odgovorili da vam je dozvolu dao jedan Albanac, koji je bio na čelu SUP-a u Uroševcu/Ferizaj. Moraćete da prekinete sa svedočenjem ako ne budete prestali da držite govore i ne budete slušali pitanja i odgovarali na njih. Želim da vas pitam sledeće: Vi poričete da ste bili srpski doušnik? Poričete i da je bilo ko iz vaše porodice bio srpski doušnik. Da li je iko sa Kosova/Kosovë ikada pre rata sugerisao, bar koliko vi znate, da ste vi bili srpski doušnik? Da li ste ikada bili optuženi za to?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne, nikada.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: U redu. U svetlu tih odgovora, želeo bih da vam se pokaže tekst vaše izjave na albanskom, koju ste dali Srbima 18. jula 1998. godine.

ADVOKAT TOPOLSKI: Ta izjava je bila kod gospodina Mansfielda juče. Mislim da je u njegovom svežnju. Treći dokument. Nadam se da Sud i dalje ima svežanj gospodina Mansfielda od juče. Ima ovakvu koricu.

sekretar: Da li imate ERN broj?

ADVOKAT TOPOLSKI: Naravno. Engleska verzija je nosi oznaku ERN U000 – 0691 do 0692, a albanska verzija je, verujem, od 0691... Isti broj, zapravo, do 0692, ali se nalazi odmah posle engleske verzije.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Juče vam je gospodin Mansfield, koji zastupa gospodina Limaja, postavljao pitanja o ovome, ili bar o nekim delovima. Svestan sam da treba da budemo pažljivi, jer se u ovom dokumentu nalaze određena imena. Ali, pre nego što ga pogledate na svom i mom jeziku, postoji jedna druga stvar o kojoj bih želeo da vas pitam.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Naravno.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: U...

SVEDOK L-96: Želeo bih da postavim pitanje, ili da uložim molbu. Da li možemo da pređemo na privatnu sednicu, jer... tako ću bolje moći da vam objasnim o čemu je reč.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Naravno. Ali, pre nego što pređemo na privatnu sednicu, želeo bih nešto da vas pitam javno. Dali ste više izjava istražiteljima MKTJ, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Nadam se da ćete mi verovati na reč, ali, naravno, možemo vam dati izjavu da je pogledate, ako želite. Gledam izjavu koju ste dali 8. i 9. oktobra 2003. godine. Ne gledam sada dokument koji je pred vama, tako da možete da ga spustite. Želim da me saslušate. Tog dana, istražiteljima MKTJ ste rekli sledeće: „Nikada nisam govorio o OVK kao o teroristima, i nikada ne bih na taj način razmišljao o OVK. To je bila naša vojska, i legitimno se borila za Kosovo/Kosovë. Uprkos svemu što sam video i proživeo, ne krivim celu OVK za ono što se dogodilo. Mislim da je odgovorna nekolicina ljudi koji su bili pripadnici naše vojske, i njih treba krviti, a ne celu OVK.”

ADVOKAT TOPOLSKI: Prepostavljam da vam je gospodin Younis ljubazno predao primerak te izjave na albanskom jeziku.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Ako pogledate paragraf 15 te izjave, videćete da je to paragraf koji sam upravo pročitao.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Koji broj? 15?

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: 1 - 5, na četvrtoj strani.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: U redu, našao sam.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Dobro, hvala. Želim samo da vas zamolim, gospodine, da potvrdite časnom Sudu da je to tačan i precizan prikaz vašeg stava, tj. da nikada niste govorili o OVK kao o teroristima, da je nikada niste tako doživljavali, i da su oni za vas bili „naša vojska”. Da li ste u to verovali tada, i da li tako mislite i danas?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, odgovoriću, ali ću govoriti polako, tako da možete da me razumete. Sva trojica ljudi na optuženičkoj klupi u ovoj sudnici su iz Jugoslavije. Da su me, kada sam otišao u SUP, tamo pitali da li su pripadnici OVK teroristi, rekao bih da jesu. To bih uradio zato što ne bi postojao drugi način da izađem iz te kancelarije, iz Jašovićeve kancelarije, osim ukoliko ne bih dao takav odgovor. Ti ljudi jesu uradili te stvari, ali narod Kosova/Kosovë, tj. OVK, se borila za oslobođenje od srpskog režima. Istu stvar je ovde rekao i gospodin Rugova u *Predmetu Milošević*. Istu stvar je rekao i kada je bio u Beogradu. Priznao je...

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Prekidam vas zato što morate da usporite. Sačekajte, molim vas...

prevodioci: Mikrofon, gospodine Topolski.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Morate da usporite, a možda biste mogli i da prestanete da držite govore.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Dobro, pokušaću da govorim polako i razjasnim ovo. Objasniću vam kako su stvari izgledale u Prištini/Prishtinë. Rugova je silom odveden u Beograd da bi se rukovao sa Miloševićem. Bio je prinuđen da to uradi. Vi sada pominjete tu izjavu. Čak i da su me pitali da li je moja majka član OVK, rekao bih da jeste, jer u suprotnom nikada više ne bih video svetlo dana. Pored toga, tada su već počele borbe u nekim delovima Kosova/Kosovë. OVK se borila za oslobođenje Kosova/Kosovë.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Vi znate šta će uslediti, zar ne? Znae koja ću vam pitanja postaviti u vezi sa ovom izjavom, zar ne? Molim vas, odgovorite mi. Da li znate šta će uslediti? Da li znate o čemu ću vas pitati?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Jedna od stvari o kojoj ću vas pitati je - zašto je ova izjava prepuna naziva „teroristi“? Naravno, to je izjava koju ste dali nekome ko nikada nije svratio u vašu kuću na prijateljsku čašicu pića. Momčilo Sparavalo nikada nije posetio vašu kuću da bi sa vama, kao prijatelj, popio po čašicu, zar ne?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude...

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Gospodine...

TUŽILAC WHITING: Ako mogu samo da prekinem...

ADVOKAT TOPOLSKI: Da?

TUŽILAC WHITING: Ja se izvinjavam zbog ometanja. Primetio sam kada je zastupnik stavio ovu izjavu pred svedoka da ga je svedok pitao da pređu na privatnu sednicu, i da je zastupnik odgovorio da hoće... dakle, samo sam želeo sve vas da podsetim da je tako bilo rečeno.

ADVOKAT TOPOLSKI: Veoma sam zahvalan zbog podsećanja. Nadam se da ovde pokazujem dovoljno samo-discipline. Ove stvari, po mom skromnom mišljenju, su adekvatno i po pravilima predložene na javnoj sednici. Kada dođe vreme za analizu teksta, moja je namera bila i još uvek jeste da onda pređemo na zatvorenu sednicu.

SUDIJA PARKER: To je pravilan pristup koji treba slediti, osim u slučaju kada svedok naiđe na poteškoće sa imenima.

ADVOKAT TOPOLSKI: Svakako časni Sude. Nije moja namera da stvaram takvu situaciju.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: A sada, ova izjava koju razmatramo je puna izraza "teroristi", i ja sam vas upravo pitao da li je ovo izjava koju ste dali čoveku koji je dao izjavu ovom Tribunalu u kojoj je rekao da je Momčilo Sparavalo dolazio kod vas u kuću na piće? Da li ste vi iznenađeni da je on to rekao u ovoj izjavi datoj Tribunalu?

TUŽILAC WHITING: Izvinjavam se časni Sude...

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne vidim to. Gde se to nalazi?

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Whiting?

TUŽILAC WHITING: Oprostite što ponovo prekidam, ali to nije ono što stoji u izjavi. Tu postoji problem sa sadašnjim/prošlim vremenom u kom je pitanje postavljeno. Ne želim da budem sitničav, ali ovo je važno - u izjavi nigde ne piše da je on dolazio u kuću na piće.

ADVOKAT TOPOLSKI: Ja ću da pročitam izjavu Momčila Sparavala potpisanu od ovog... potpisanu u ovom Tribunalu sa datumom od 11. maja.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Svedoče, nadam se da me pratite. Radi se o paragrafu broj 14: "1. avgusta, neko je došao u policijsku stanicu, 1. avgusta 1998. godine" vi... izvinite, ja ne čitam tu izjavu.

ADVOKAT TOPOLSKI: Da li ju je dobio? Da li je to izjava Sparavala? Hvala vam. Zahvaljujem se.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: To nije izjava Sparavala. Spustite to molim vas svedoče, ako nemate ništa protiv? To nije ono što vam ja čitam. Ja čitam iz izjave Sparavala u kojoj stoji: "1. avgusta 1998. godine..." vi ste "...iz" vašeg sela "...došao u policijsku stanicu da prijavi da je držan u zatvoru. Sećam se tog datuma jer sam lično poznavao..." i onda kaže samo vaše ime, bez prezimena "... i njegovu porodicu. Bili su prijateljski nastrojena porodica koja se nije suprotstavljala srpskim vlastima. Često bih se zaustavio..." prošlo vreme "... u njihovoj kući na piću i odlazio sam sa njima u lov." Da li ste iznenađeni što je ovo izjavio gospodin Sparavalo o vama i vašoj porodici?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, nisam iznenađen. Ali ovde vi imate pogrešnu osobu jer... porodica Sparavalo je bila brojna. Postojao je još jedan koji jeste bio lovac i koji je išao sa mojim ocem u lov. Ja ne poričem da je moj otac imao prijatelje Srbe – iz vremena Tita, pa iz vremena autonomije i kasnije. On je odlazio u lov i sa Srbima i bez Srba. Ali ova osoba iz policije o kojoj govorimo, on nije odlazio u lov. Radilo se o drugoj osobi. On se zove... radio je u "Hotelu Ljuboten" neko drugi. On je radio u hotelu i on je bio taj koji je dolazio kod nas u kuću. Pili smo kafu i odlazili bi u lov. Ali to je drugo, radi se o drugoj osobi, a ne o onoj o kojoj vi govorite.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li vam je potrebna pauza? Da li ste se umorili? Želim da znam da li vam je potrebna pauza?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ne uopšte.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ja pred sobom imam izjavu Momčila Sparavala. (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) je rekao Tribunalu u trećem paragrafu njegove izjave da se u aprilu mesecu 1991. godine pridružio SUP Uroševac/Ferizaj. Njegov je otac bio policajac. Ne radi se o drugom Sparavalu, već o istom onom srpskom policajcu koji je pio u vašoj kući. Da li sada želite da promenite odgovor koji ste nam upravo dali?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Mislite da je (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...) bio policajac?

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: (...) (*Izbrisano po nalogu Pretresnog veća*) (...)

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Jedina stvar koju je imao bila je njegova puška, njegova lovačka puška iz Titovog vremena, od vremena autonomije do Miloševićevog vremena, i ja to ne mogu da poreknem. Kada govorimo o vremenu kada sam otišao u prostorije SUP-a, ja sam tamo morao da odgovaram onako kako su oni želeli da odgovorim o OVK i o svemu.

ADVOKAT TOPOLSKI: Prekinuću vas jer ću vas pitati o tome. Što je još važnije, gospodin Whiting je na nogama, tako da mu ustupam prostor.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, želeo sam ovo još ranije da pokrenem, ali mi je trebalo vreme da pronađem izjavu na koju se gospodin Topolski poziva. Mislim da bi bilo korektno da gospodin Topolski pročita sve što stoji u tom paragrafu, jer pri dnu paragrafa se nalazi insinucija... da je ovaj svedok dostavljao informacije, i to bi trebalo da mu se predoči. I ako samo mogu da pročitam preostali deo u tom paragrafu?

ADVOKAT TOPOLSKI: Kako bi to bilo jasno, ja sam svakako nameravao da to iznesem pred svedoka, samo što sam pre toga želeo da dobijem neke odgovore pa da se onda vratim na to. Ali nemam ništa protiv da to gospodin Whiting pročita ukoliko želi.

SUDIJA PARKER: Hvala vam gospodine Whiting.

TUŽILAC WHITING: Završetak ovog paragrafa govori o ovom svedoku i njegovoj porodici: "Ja ne bih rekao da su oni bili lojalni Albanci u negativnom smislu i mi ih nikada nismo koristili kako bi od njih dobili obaveštajne podatke. Oni su samo bili ljudi koji nisu pravili razliku među ljudima na osnovu njihove etničke pripadnosti. U svakom slučaju, to je već bio dovoljan razlog za albanske separatiste da ih kidnapuju."

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li ste vi i vaša porodica bili lojalni Albanci?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: U vezi nacionalnog pitanja, da. Svakako, bez ikakve sumnje kada je reč o nacionalnom... o našem nacionalnom identitetu. Ali, da bi dobili izvod iz matične knjige rođenih ili neku dozvolu, za to smo morali da idemo kod Srba u opštinu, u policiju. Morali smo da dobijemo lične karte. Za sve ono što nam je bilo važno za svakodnevni život, morali smo da odlazimo kod njih, i to ne samo ja, već i svi na Kosovu/Kosovë – doktor Ibrahim Rugova, i on je isto to morao da radi. Ali sasvim je

druga stvar ako pitate: "Da li ste ikada radili za policiju?" Bilo je u to vreme Albanaca koji su radili u opštinama, koji su bili gradonačelnici, koji su bili predsednici opština, i tako dalje. Ali što se nas tiče, mi nismo imali nikakvih veza sa režimom osim onog što znate, a to je bio lov. Ja sam vam rekao da su lov i ljubav isto... veoma slično. Oni ne poznaju granice, boje. Kada nešto volite, vi to volite. Neko voli košarku, neko voli fudbal. To su bile stvari... na taj način smo mi išli zajedno u lov sa nekim Srbima i ja to ne želim da poreknem da je bilo tako. Mi to i danas radimo. Više nema Srba, ali moja porodica i dalje ide u lov sa prijateljima Albancima. U ono vreme smo odlazili u lov i sa Albancima, ali i sa Srbima takođe. To je to.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, mislim da je ovo sada prikladan trenutak za pauzu. Pitam se da li bi Pretresno veće moglo da razmotri da na jedan blag način skrene pažnju svedoku da daje jednostavne odgovore na pitanja koja mu se postavljaju? Jasno je da neko prepoznaje druge aspekte funkcije ovog Suda na svetskoj pozornici, ali časni Sude, došli smo u situaciju kada je jasno da se sudsko vreme ne koristi na najefikasniji način. Pa se pitam da li bi Pretresno veće moglo s tim u vezi nešto da kaže svedoku? Mrzim da prekidam svedoka i da mu kažem: "Odgovorite mi sada na pitanje!" Zvuči mi jadno. Časni Sude, mogu li ovu stvar da prepustim Pretresnom veću tokom ove pauze?

SUDIJA PARKER: Pretresno veće je svesno toga da je ovaj svedok u rukama jednog iskusnog zastupnika i da njegovi pokušaji nisu baš imali uspeha.

ADVOKAT TOPOLSKI: Nisu.

SUDIJA PARKER: Ne znam da li će i intervencija Pretresnog veća u tome uspeti. Videćemo.

ADVOKAT TOPOLSKI: Možda časni Sud želi da pokuša jednom i da vidi kako će onda biti?

(Pretresno veće i Sekretarijat se savetuju)

SUDIJA PARKER: Potrebna nam je pauza od 30 minuta zbog redakcija u transkriptu. Nastavljamo sa radom u 16.15 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Gospodine, gospodin Topolski će sada da vam postavi još neka pitanja. Mogu li da vas zamolim da na umu imate dve stvari. Prvo, molim vas da sporije odgovarate kako bi prevodioci mogli da vas prate. Sve ovde rečeno se prevodi na četiri jezika, a to postaje veoma teško ukoliko brzo govorite. Druga stvar koju želim da vam kažem je da pokušate da imate jasno na umu pitanje koje vam zastupnik postavlja. Čini se da ste skloni da počnete sa odgovorom na pitanje, ali se onda udaljite i počnete da pričate jednu dužu priču koja je povezana sa pitanjem ili gde... o onom na šta vi mislite da to pitanje upućuje. Sve što vi trebate da uradite je da saslušate pitanje i da ukoliko znate odgovor, da date odgovor. I nema potrebe da nam bilo šta objašnjavate u vezi svog odgovora. Samo dajte odgovor što kraće možete i pokušajte da govorite sporije, ako možete. Mislim da će to svakome biti od pomoći da kroz pitanja brže pređemo.

SVEDOK L-96: Shvatio sam, hvala.

SUDIJA PARKER: Hvala vam puno. Izvolite gospodine Topolski.

ADVOKAT TOPOLSKI: Veoma sam vam zahvalan.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Vi ste Pretresnom veću u više navrata rekli da ni vi niti bilo ko iz vaše porodice nije saradivao sa srpskim vlastima. Želim da vam postavim jedno konkretno pitanje s tim u vezi. I da bih bio pošten prema vama, reći ću vam šta je ispred mene ovde na stolu. Upravo sam dobio zapisnik od 20. maja 1992. godine. To je sastanak Predsedništva DSK za područje u kome se nalazilo i vaše selo. Pre svega mi recite da li ste me razumeli do sada?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, veoma dobro.

TUŽILAC WHITING: Izvinite, da li i mi možemo da dobijemo jedan primerak tog dokumenta koji imate pred sobom?

ADVOKAT TOPOLSKI: Da, on je na albanskom jeziku, ali ću vam rado dati. Meni je to prevedeno u poslednjih pola sata, tako da je to gruba verzija prevoda koji smo obezbedili bukvalno pre pola sata. Veoma rado ću vam dostaviti kopiju ukoliko će vam ona pomoći. Mogu li da dobijem verziju gospodina Guy-Smitha? Veoma sam vam zahvalan.

TUŽILAC WHITING: Da li može i svedok da dobije kopiju tog dokumenta?

ADVOKAT TOPOLSKI: Ne, jer ću mu ja predočiti samo zaključak sa sastanka i pitati ga da li je bio upoznat sa tim zaključcima sa sastanka. Sadržaj sastanka nije njemu namenjen.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Na ovom sastanku je odlučeno da bi vi i vaša porodica trebalo da budete bojkotovani zato što ste nastavili da saradujete sa srpskom policijom. Prvo što vas pitam je sledeće: da li znate značenje reči "bojkot"?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, razumem jako dobro.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Jedino što mogu adekvatno da vas pitam o ovom sastanku je sledeće: da li vam je bilo poznato da je vaša porodica bojkotovana od 1992. godine?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Pre svega, želeo bih da znam o kakvom se bojkotu radi. Da li se misli na bojkot... venčanja, smrti, sahrana? Na šta se to odnosi?

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Na sve. Ljudi nisu trebali da razgovaraju sa vama, da imaju bilo šta sa vama, da dolaze kod vas u kuću, da vas bojkotuju. Mene interesuje da li vam je bilo poznato da je ogranak DSK doneo takvu odluku?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, ja ne znam... ulažem prigovor i ne znam da li je ovaj grubi prevod pred Pretresnim većem, ali postoje... postoje dve stvari, a možda mi je to promaklo jer mi je to dostavljeno u poslednjem trenutku - nisu jasne, ali pre svega, ovde se govori o nesaradnji sa policijom a ne o saradnji sa policijom. I drugo, tu se nigde ne spominje ovaj svedok kao što je to u svom pitanju predstavio gospodin Topolski: "Na sastanku se odlučilo da vi i vaša porodica budete bojkotovani zato što ste nastavili da

sarađujete sa srpskom policijom." Ja nigde tu nisam pronašao da se njegovo ime pominje, niti bilo kakvo pominjanje saradnje. Tu se govori o nesaradnji. Malo sam... samo sam malo zbunjen.

ADVOKAT TOPOLSKI: Pa da vidim da li mogu da pomognem gospodinu Whitingu po pitanju zbunjenosti.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Uticaj ove odluke, kako sam ja to razumeo, ogranka ove političke partije bila je da se verovalo da članovi vaše porodice sarađuju sa srpskom policijom zbog čega je doneta odluka od strane DSK da ljudi više ne trebaju da imaju bilo kakve kontakte sa vašom porodicom. A sada, jedino pitanje koje ću da vas pitam je: Da li vam je to bilo poznato 1992. godine?

SUDIJA PARKER: Gospodine Topolski, prigovor je bio da nema adekvatnog osnova u dokumentu za premisu na osnovu koje je izvedeno pitanje. Mi naravno nemamo dokument, ali da li vi tvrdite da se ime svedoka i njegove porodice pominje u tom dokumentu?

ADVOKAT TOPOLSKI: Ne, ne pominje se svedok konkretno, ali se pominje prezime njegove porodice.

SUDIJA PARKER: Pominje se prezime porodice svedoka?

ADVOKAT TOPOLSKI: Da li molim vas možemo da poredemo na privatnu sednicu?

SUDIJA PARKER: Da, privatna sednica.

(privatna sednica)

ADVOKAT TOPOLSKI: Hvala vam.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Svedoče, sada smo na javnoj sednici, i ja ću biti pažljiv, nadam se veoma pažljiv vezano za imena, a znam da ćete i vi isto biti pažljivi. Mi sada zajedno gledamo u izjavu koju ste vi potpisali, i to je bilo 18. jula 1998. godine ili oko tog datuma, kada su razgovarali sa vama Dragan Jašović i Momčilo Sparavalo. Pitao sam vas o mnogim stvarima da li ste ih rekli a da su ovde zapisane, i vi ste do sada rekli da vi u stvari niste imali izbora nego da samo ponovite ono što su oni želeli da vi kažete. Želeo bh da nastavimo dalje sa tim dokumentom: "U mnogo prilika..." tu piše "... kasno uveče vozilo marke *Jeep* tamne boje bilo je viđeno u selu gde su se nalazili teroristi. Ja sam čuo za takozvane pripadnike OVK iz raznih sela..." i tu su navedena imena sela, uključujući i mesta kao što je Suva Reka/Suharekë, "... da su boravili u nečijoj kući..." i vi navodite ime te osobe iz sela Lanište/Llanishtë. Moje je pitanje: da li ste vi to rekli Srbima ili ste vi to samo rekli ono što su vam oni rekli da kažete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Radi se o istoj stvari kao i sada sa vama. Vi čitate izjavu, a to su i oni radili. Oni bi pitali: "Dali je ta osoba pripadnik (OVK)? – Da." U to vreme, opet ću da ponovim, u mom selu su bili pripadnici OVK, a lica koja su me ispitivala to nisu znala. Mogu da vam potvrdim da su oni znali o zonama i o pripadnicima OVK. Pre

nego što sam počeo da dajem izjavu, pokazao mi je neke drvene štapove i rekao mi je: "Da li vidiš ovo?" Dakle, ti su drveni štapovi upravljali razgovorom, a ne želja.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Molim vas da samo ovo objasnite ako možete: Ako su oni to već znali, zbog čega su onda vas to pitali?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne znam. Ne znam zašto su me pitali te stvari.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Pa, da pogledamo nešto drugo što ste vi verovatno tvrdili a da su oni to zapisali kako bi vi to potpisali: "Pre par dana Štab OVK je bio smešten u selu Rance/Rancë i usmeravaju selo Petraštica/Pjetërshticë i druga sela dok..." i pominju se brojna mesta među kojima i Račak/Raçak "...će biti pod Štabom u selu Rance/Rancë." Sada, ko god da je ovo napisao, čini se da je znao baš mnogo o OVK, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Tamo u kancelariji sam čuo mnogo stvari o OVK.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ali ja sugerišem da vi izvan kancelarije, da vi govorite svojim prijateljima u kancelariji tačno ono što ste čuli. To je ono što vi tu radite, a sada se od toga distancirate koliko god možete, zar ne? To vi radite?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ja se ne distanciram od onoga što sam rekao. Ali ja ću još jednom da ponovim, da su oni u većini slučajeva pitali: "Da li je to tačno?" i ja bih odgovorio da jeste." Da li postoji Štab u Rancu/Rancë? – Da. Da li je ta osoba tu? – Da." Ali meni je drago da nema imena ljudi iz... osoba iz mog sela jer u to vreme oni nisu znali da je bilo pripadnika OVK iz mog sela. Zbog toga mi je drago da nijedno ime osobe iz mog sela ovde nije spomenuto.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ja neću da prelazim kroz ceo ovaj dokument jer ne sumnjam da ćete opet dati isti odgovor. Želim ovo da vas pitam: Da li ste tada bili i da li ste sada na bilo koji način motivisani mržnjom prema OVK?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne. Istina je da nisam.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Možete li da nam kažete zbog čega ste odbili da imate albanskog prevodioca na jednom od sastanaka koje ste imali sa istražiteljima MKTJ? Da li vi ne verujete Albancima?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ne radi se o tome da im ja ne verujem, ali gospodine u to vreme posle rata ljudi su i dalje ubijani. A ja sam dobijao telefonske pozive dok sam bio u zapadnim zemljama u kojima su mi govorili: "Budi pažljiv, jer ljudi žele da te nađu i da te ubiju." Zbog toga sam želeo osobu koja ne govori albanski jezik kako ne bi mogli da me identifikuju. To je jednostavno za mene bilo pitanje preživljavanja kako bih došao ovde, na mesto gde se sada nalazim.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ali bili ste sa istražiteljima MKTJ...

TUŽILAC WHITING: Izvinite, ali ja tražim da mi kažete gde se to nalazi, jer mislim da se svedočenje pogrešno navodi. Mislim da je svedok govorio o Centralnoj jedinici za kriminalističke istrage, koliko se ja sećam.

ADVOKAT TOPOLSKI: Ispraviću se. Radi se o jučerašnjem transkriptu, stranica broj 61. Samo trenutak. Red je 16... gospodin Whiting je sasvim u pravu. To je Centralna jedinica za kriminalističke istrage. "Zbog činjenice da je prevodilac u Centralnoj jedinici

za kriminalističke istrage bio Namac, ja sam odbio da mi prevodilac bude Albanac." Vežano za crteže koje je napravio 2001. godine.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da se sada držimo meseca avgusta, ali molim vas da vidimo i nešto pre toga. Želim ukratko da vas pitam o još jednom sastanku koji ste imali sa Srbima, a to je sastanak sa Draganom Jašovićem 1. avgusta ili tu negde. Da li se sećate da su vas juče pitali o tome?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Zar ne da je čista koincidencija da ste vi ponovo u kancelariji gospodina Jašovića 1. avgusta?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, tako je bilo.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Vi ste se složili juče sa gospodinom Mansfieldom da je izjava koja je proizašla iz tog sastanka bila... ili radije da kažem beleška, izvinjavam se, to je bila službena beleška, po rečima gospodina Mansfielda "sa detaljnim i pažljivim opisom." To je ono što ste nam vi o tome rekli juče. Da li se sećate da ste nam to juče rekli?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Koje su to beleške bile pažljive i detaljne? Nisam to baš sasvim shvatio?

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: To je dobro pitanje jer sam ja pogrešio. Dozvolite mi da to ponovo stavim ispred vas. Vi ste to juče imali u albanskoj verziji ispred vas, i ja ću to isto da uradim. Ovo je sada drugi sastanak sa Jašovićem od 1. avgusta 1998. godine. Podsećam vas da smo na otvorenoj sednici i da budete oprezni oko pominjanja imena. Ovo je dokument koji ste vi opisali kao detaljni i pažljivi opis događaja vezanih za vaše kidnapovanje i zatvaranje. Da li se sada sećate da ste nam to rekli?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Juče ste nam, pre nego što vam je gospodin Mansfield pokazao taj dokument, rekli da ste na tom sastanku govorili samo o ubistvima u šumi. Želim da vam postavim jedno drugo pitanje o tom dokumentu. Imajući na umu reči kao što su „detaljno” i „pažljivo”, da li možete da nam kažete zašto tu nije pomenut Qerqiz, i to da vas je on stalno tukao?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da. Kada se desilo ono najgore, potpuno sam zaboravio na Qerqiza i njegovu zlobu. Nisu me više interesovala batinanja. To je bila sitnica u poređenju sa ubistvom. Bio sam fokusiran na ubistvo, i nalazio sam se pred organom vlasti koji mi nije verovao da sam bio u takvoj situaciji. Mislili su da sam tamo otišao da bih se borio, i da sam pobegao. Sa jedne strane, imao sam na umu ubistvo. Sa druge strane, vlasti su me optuživale da sam tamo bio da bih učestvovao u borbama, i da sam dezertirao iz redova OVK neposredno pre nego što su srpske snage preuzele kontrolu. U tom momentu sam razmišljao samo kako da izađem iz te situacije. Vremenski interval između ubistva i cele te stvari sa vlastima je bio veoma kratak. To je razlog zašto to nisam pomenuo.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: „To je bila sitnica u poređenju ubistvom.” To je možda tačno, ali ipak se pitam zašto to niste pomenuli. „Vidite, imam jednog starog prijatelja, koga znam veoma dobro, i koji se u tom selu ponašao kao pravi monstrum. Njegovo ime je Musliu. Zovu ga Qerqiz.” Šta vas je sprečilo da to kažete?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Mislim da sam već odgovorio na vaše pitanje, gospodine. Nema potrebe da ponavljam.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Dobro, postaviću vam onda sledeće pitanje. Na kraju druge strane dokumenta, pominjete jednog drugog Musliua, Musli Musliua. Kada ste im pomenuli to ime, da li vam nije palo napamet da kažete: „Oh, da, postojao je još jedan Musliu o kome moram nešto da vam kažem. On je monstrum. Uradite nešto u vezi sa njim, molim vas.” Pretpostavljam da ćete mi dati isti odgovor, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Drugačiji odgovor. Dobro, dajte mi onda taj drugačiji odgovor, molim vas.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Daću vam drugačiji odgovor. Kada sam pomenuo Musli Musliua u tom trenutku, govorio sam o dokazima, kako bi mi poverovali da se sve to zaista dogodilo. Kako bi mi poverovali, bilo je potrebno da im ispričam koliko osoba je tamo ubijeno i koliko ih je bilo u zatvoru. Izjava da me je Qerqiz tukao, ne bi bila dokaz. U tom trenutku sam se borio za to da me puste, kako bih mogao da odem sa Kosova/Kosovë. Kada sam se vratio da napravim ispravku, tada sam pomenuo ime Qerqiz.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Ako ste se borili da vas puste da odete sa Kosova/Kosovë, to je bio samo razlog više da date tim ljudima što je više moguće informacija. Da li se slažete sa tim?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ja vam govorim istinu. I njima sam rekao istinu, ali mi nisu verovali, i nisam želeo ništa da dodajem. Ne bi mi poverovali. Govorio sam im istinu kada sam im opisao šta sam video sopstvenim očima, i oni mi nisu poverovali. Govorili su: „Ne, ti si se tamo borio. Kako to da si iz Petrova/Petrovë dospeo u zatvor? Otišao si tamo da se boriš.”

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Možda je to bilo zato što u tom trenutku niste znali za ime Qerqiz, koje ste saznali od svojih rođaka kasnije? Zar nije to bio razlog? Njegovo ime se tu ne nalazi. Tada niste znali ko je bio taj monstrum, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne, znao sam čak i pre toga ko je bio Isak Musliu. (...) *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...), koji je bio pripadnik OVK i koji je posetio tu radnju. (...) *(izbrisano po nalogu Pretresnog veća)* (...) Znao sam Saliha, koga sam video u Lapušniku/Llapushnik. Njegovo pravo ime je Salih. Bio sam blizak sa puno ljudi koji su bili pripadnici OVK, i oni su mi pričali o raznim stvarima, iako su se plašili da govore o stvarima koje su znali. Meni su te stvari govorili, zato što su mi verovali. Ovde mi je bio potreban samo dokaz za ubistva, jer sam želeo da odem, pošto su Srbi bili spremni da vas povrede bez ikakvog razloga. Tukli bi vas bez ikakvog razloga, i to se događalo tokom celog rata...

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Dozvolite mi da vas prekinem. Ali, svedoče, ono što ste govorili Srbima je bilo upravo ono što su oni želeli da čuju. Govorili ste im da se OVK ponaša životinjski. Oni bi hteli da znaju sve o tome, zar ne? Zašto im, onda, niste ispričali o Qerqizu? Iznosim vam tvrdnju da je to zato što, u tom trenutku, još uvek niste čuli to ime. To je istina, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Nisam znao njegovo ime. Znao sam ime druge osobe iz Malopoljca/Mollopolc, koji se zvao Hoxha. Tada sam već čuo imena Çeliku, Voglushi i Tamuli. To su imena koja sam znao tokom svog boravka u zatvoru, ali ih nisam pomenuo

tom prilikom. Kada su me pitali ko je izvršio ubistva, ja sam im rekao da je to uradila ta i ta osoba. To je bilo to.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Pređimo sada na jedno drugo ime. Vratićemo se na to za šta kažete da je Qerqiz uradio na kraju. Sahit Becaj, o njemu ste već govorili, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da.

(...) (izbrisano po nalogu Pretresnog veća) (...)

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li je on neprijatelj?

prevodioci: Mikrofon, molim vas.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Nisam bio ni u dobrim, ni u lošim odnosima sa njim. Rekao bih da je bilo više dobrih stvari koje smo delili.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li je on neko kome biste verovali na reč?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne znam koji bi bio razlog za to.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Ne razumem vaš odgovor. Ako moje pitanje nije bilo jasno, molim vas, recite mi to. Ponoviću. Da li je on neko kome biste verovali na reč?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Zavisi. O čemu?

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da, naravno da zavisi. Recite mi nešto, da li ste ikada bili u uniformi srpske policije?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Nikada. Siguran sam da nikada nisam nosio srpsku uniformu.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li vam pada napamet bilo kakav razlog zašto bi Sahit Becaj, u svojoj potpisanoj izjavi datoj istražiteljima MKTJ, rekao da jeste?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: To se možda desilo zato što je Sahit pušten iz zatvora. Moglo je i da se desi u situaciji poput one u kojoj sam i sam bio, kada sam bio u kancelariji Jašovića. Ista stvar je mogla da se dogodi i njemu. Ako je to bio slučaj, onda bih u njegovoj izjavi mogao da budem i Miloševićev zamenik, a da ne govorimo o nošenju srpske uniforme. Što se mene tiče, nikada nisam nosio srpsku uniformu. Nosio sam uniformu samo kada sam bio u vojsci, i to je jedina uniforma koju sam ikada nosio.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Dozvolite mi da vam kažem...

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Od 15. decembra 1985. godine, do 16. decembra...

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Dozvolite mi da vam kažem da ova Becajeva izjava u koju gledam nije data u kancelariji Dragana Jašovića. Ona je data Ole Lehtinenu. Nema osobe koja se više razlikuje od Jašovića od Ole Lehtinena, koji je istražitelj MKTJ. Ne bi mu bilo drago kada bi čuo da ste ga uporedili sa gospodinom Jašovićem. Nikako mu ne bi bilo drago, gospodine. Taj svedok je to izjavio Lehtinenu u potpisanoj izjavi, i ja vas pitam da li je to što je on rekao tačno. On kaže: „Često sam ga viđao u uniformi, kakvu je koristila srpska policija.” Da li to poričete?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Kategorički to poričem, zato što se to nikada nije desilo.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Vratću se na to da ste identifikovali Qerqiza kao osobu koja vas je tukla više puta. To je tema kojom sada želim da se bavimo, molim vas. Dozvolite mi da vam sada postavim ovo pitanje: Da li moguće da ste pogrešili kada ste identifikovali Qerqiza?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne. Apsolutno nisam pogrešio.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li je moguće da vas je izneverilo sećanje?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: To nije pitanje sećanja. Video sam tu osobu, i nemam šta više da dodam. Ispričao sam vam šta se desilo sa Qerqizom. Izjavio sam da ga nisam viđao svakog dana, i naveo sam vam situacije u kojima ga jesam viđao.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li je moguće da ste ubedili sebe da je to on, pre svega zato što su vam članovi porodice rekli da oni veruju u to? Da li je to moguće?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li ste se u ovoj sudnici, pre dva i po dana, prvi put setili da je Qerqiz imao bradu? Nikada ranije to niste pomenuli.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ja to jesam pomenuo ranije.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Ne, niste.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Qerqiz, kada sam ga ja video, nije imao dugu bradu. Imao je brkove, i imao je bradu koja je izgledala kao da se nije obrijao nedelju, ili čak mesec dana. Njegova kosa nije bila preterano duga, niti, kao što sam već rekao, njegova brada. Izgledao je kao neko ko se mesec dana nije brijao.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Mesec dana. To nije nešto čega ste se upravo setili, to ste sve vreme znali, zar ne? To vaša sećanje o njemu, kao o čoveku koji se mesec dana nije obrijao – tako ste ga uvek pamtili. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, tako je bilo.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Zašto onda to nikome niste rekli do pre dva dana?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Nisu me pitali. Kao što sam rekao, kada bi me pitali: „Koga od njih znaš?” rekao bih, „Qerqiza”. „Koga još? Qerqizovog rođaka, Saliha.” On je bio u istoj sobi sa mnom, sa Bajrushem, i sa Alushem Lumom...

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Neću vam dozvoliti da skrenete sa teme, i neću vam dozvoliti da se provučete sa tim odgovorom, jer vas o tome nisam ni pitao. U vašoj izjavi ovom Sudu, dali ste svoj jedan i jedini opis tog čoveka, i opisali ste ga kao čoveka sa brkovima, a ne sa bradom. Sada vas pitam zašto im ranije niste rekli da je imao bradu? Ili ste se upravo toga setili? Ili ste, možda, to saznali kasnije? Šta od toga je istina?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne, nisam bi svestan toga do sada, jer sam video osobe koje imaju takvu dugu bradu, a video sam i ljude sa kraćim bradama. Kada neko pušta bradu nedelju ili dve dana, ili čak mesec dana, onda se to ne zove brada, već je to jednostavno osoba koja se nije obrijala. Zato obično kažemo da neko ima bradu samo ako je duga. Kažem vam da je u tom trenutku on izgledao kao neko ko se mesec dana nije obrijao. Otprilike toliko vremena. To je ono što sam ja video.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li se sećate šta ste nam govorili, a mislim da je to bilo juče... ne, zapravo, to je bilo kada vas je gospodin Whiting ispitivao, oprostite,

kada su vam pokazane fotografije muškarca kog ste identifikovali kao Isaka Musliua - da li se sećate da ste nam o tome govorili?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: To je bilo...

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Sećam se.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: To je bilo 2002. godine?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Mislim da jeste.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Činjenica je da su vam te fotografije pokazane i pre toga, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Nisu.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Jesu. 17. avgusta 2001. godine, osoba koja se zove Kereakes, istražitelj ovog Tribunala, pokazala vam je fotografije Isaka Musliua. Kada ste ga identifikovali 2002. godine, već ste bili videli njegove fotografije, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, sada se sećam. Pokazao mi je fotografije koje je imala CKIJ. Dao sam pet ili šest izjava istražiteljima. Sada se sećam redosleda, šta je bilo prvo, a šta drugo.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li ste gledali prenos ovog suđenja kada je počelo? Izvinjavam se, govorim o televizijskom prenosu.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Da, neke delove. Bilo je delova koje nisam mogao da pogledam, iako sam želeo.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Ispitaću vas sada malo o tome što jeste bili u prilici da pratite. Da li ste čuli moju uvodnu izjavu, koju sam dao zastupajući Isaka Musliua?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne znam. Tek sam na nekim kasnijim sednicama shvatio da ste vi advokat Isaka Musliua. Što se tiče uvodne izjave, ne sećam se da li sam je čuo ili ne.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li se sećate da sam na ekran postavio fotografiju Isaka Musliua, na kojoj je imao bradu i stajao iza Fatmira Limaja? Da li ste videli tu fotografiju na televiziji?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne, ne sećam se da sam video tu fotografiju. Video sam puno stvari, ali ne i to što ste pomenuli.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li vam je iko drugi rekao da je u prenosu ovog suđenja video sliku Isaka Musliua sa bradom?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da li ste sigurni u to?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Molim vas, objasnite mi to ponovo. Ne razumem na koga mislite kada kažete „da li vam je iko drugi rekao”.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Bilo ko drugi. Da li vam je iko rekao da je video fotografiju Isaka Musliua sa bradom? I, da li to objašnjava zašto ste dva dana ranije prvi put pomenuli njegovu bradu?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne, niko mi to nije rekao.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Znači, taj muškarac, koga ste dobro poznavali i koga ste mogli lako da identifikujete, konstantno vas je tukao, ali vam nije palo napamet da zamislite njegovo lica maskirano bradom. Da li je to tačno?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Nisam video osobu koja je nosila masku.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Vi ste, naravno, osoba koja je spremna da imenuje ljude, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Nisam vas razumeo.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Naveli ste ime treće osobe istražiteljima, zar ne? Gospodin Guy-Smith vas je ispitivao o toj osobi jutros.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Koje osobe? Prilikom ubistva, ili u zatvoru, ili... gde?

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da, prilikom ubistva. Treći vojnik.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: *(nema prevoda)*

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Kada ste davali izjavu istražiteljima MKTJ, a to je bilo 2002. godine, da li ste se za trenutak zaustavili i razmislili o posledicama koje bi vaša izjava mogla imati po tu osobu, tu nevinu osobu, čije ime ste im dali? Da li ste se zaustavili i razmislili o tome, ili vas to nije interesovalo?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Takođe sam razmislio o... Uvek sam uzimao u obzir te činjenice, jer je veoma teško nešto reći o nekoj osobi, a da ta osoba to nije uradila. U vezi sa trećom osobom, nju nisam poznao. Nisam bio siguran ko je ta osoba. Mislio sam da će CKIJ sprovesti istragu i utvrditi ko je ta osoba, i da li je učestvovala u tom ubistvu, ili ne.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Pročitaću vam pitanje i vaš odgovor iz izjave koju ste dali 2. avgusta 2002. godine, i zamoliću vas da imate na umu da ste upravo časnom Sudu rekli: „Nisam ga poznao, nisam bio siguran ko je on.” Dakle: „Samo trenutak, sačekajte da vam postavim pitanje. Kao što znamo, bili ste u grupi koja nije bila oslobođena, i tri osobe su vas odvele u brda blizu Beriše/Berishë. Te tri osobe, ta trojica osumnjičenih, počeli su da pucaju na vas, i ubili su većinu ljudi u vašoj grupi. Jedna od tih osoba je bio i Shala. Drugi je bio Murrizi. O trećoj osobi, za sada ne znamo ništa.” To je rekao istražitelj. „Danas”, nastavio je on, „ste nam pomenuli treće ime, ime osobe koju sumnjate da je učestvovala u ubistvu. Zašto to ime niste pomenuli CKIJ ranije?” Vi ste odgovorili: „Saznao sam to ime pre oko dva meseca od svog ujaka u telefonskom razgovoru.” Zatim ste im rekli ime te osobe, Nexmedin Krashiqi, iz sela koje ne želim da imenujem. Nema potrebe za tim. Niste oklevali da iznesete njegovo ime, samo zato što ga saznali od svog ujaka. To je ono što vi radite kako biste se osvetili, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Zašto ste pomenuli 2. avgust 2002. godine? Nisam razumeo.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Zato što je to datum kada ste dali izjavu, čiji sam vam deo upravo pročitao.

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Rekli ste da je to bilo 2. avgusta 2002. godine?

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Da. Izjava se nalazi ispred vas. U vašoj desnoj ruci. Upravo je držite. Naveli ste to ime, samo zato što ste za njega čuli od svog ujaka. To je ono što vi radite, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: Ne, nisam saznao to ime od svog ujaka.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Zar je to uopšte bitno? Reč je o nevinom čoveku, koga ste optužili za brutalno ubistvo. Zar vas to uopšte ne interesuje?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, moram da uložim prigovor na formu pitanja. Ne postoji ništa na osnovu čega bi moglo da se utvrdi da li je ta osoba nevinna ili ne. Svedok je naveo ime i pružio neke informacije, ali takva karakterizacija je pogrešna.

ADVOKAT TOPOLSKI: Izvinjavam se, ali karakterizacija tog čoveka kao nevinog ga ne predstavlja pogrešno. Uz svo dužno poštovanje, rekao bih da priroda odgovora predstavlja, ni više ni manje, već optužbu za ubistvo.

SUDIJA PARKER: Poenta gospodina Whitinga je da vaše pitanje sugeriše da je imenovana osoba nevinna, i on je uložio prigovor da ne postoji ništa na osnovu čega bi se utvrdila krivica ili nevinost.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, svi mi smo nevini dok se ne dokaže da smo krivi pred Sudom. Mislim da imam pravo da opišem tog gospodina - koji se nalazi negde u svetu, i možda nas čak i sluša dok ovo govorimo – kao nevinog. Nijedan sud nije utvrdio suprotno.

SUDIJA PARKER: Vi svakako to možete da sugerišete, iako nisam upoznat sa činjenicama, da on nikada nije bio optužen za to delo.

ADVOKAT TOPOLSKI: Bio je saslušan.

SUDIJA PARKER: Ne znam ni za šta...

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Ja znam, zato što sam to pitanje iz predostrožnosti već postavio gospodinu Whitingu danas popodne. Ako časni Sud misli da je jezik pitanja previše oštar, onda se njime neću dodatno baviti. Ali, uz svo dužno poštovanje, mislim da to nije slučaj.

SUDIJA PARKER: Mislim da ste izneli svoju poentu.

ADVOKAT TOPOLSKI: Hvala, nastaviću.

ADVOKAT TOPOLSKI - PITANJE: Činjenica je da ste se vi, gospodine, u velikoj meri oslanjali na informacije koje ste dobili od drugih ljudi. To je tačno, zar ne?

SVEDOK L-96 - ODGOVOR: U pogledu imena ljudi koje sam video u zatvoru, oslanjao sam se samo na sebe, jer sam bio direktan očevidac. Sa izuzetkom Qerqiza, Shalaino i druga imena, koja sam otkrio uz pomoć svojih rođaka, pomogla su mi da pronađem ubice. Na osnovu onoga što je Qerqiz rekao, o njemu nije trebalo da imam bilo šta da kažem. Pre rata, slušao sam o njemu od ljudi koji su ga dobro poznavali, i koji su bili u OVK. Oni su moji rođaci. Što se tiče Shalae, Çelikua i Murrizija – njihova imena sam saznao od svojih rođaka, jer sam želeo da otkrijem istinu. To je tako izgledalo, jer nisam mogao negde da

odem i raspitam se o Shalai. Kada sam otišao na Kosovo/Kosovë, morao sam dobro da razmislim pre nego što bih negde otišao, jer sam znao da bih mogao da se nađem u opasnosti.

ADVOKAT TOPOLSKI: Da li možemo na trenutak da pređemo na privatnu sednicu molim vas?

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

SUDIJA PARKER: Da.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Gospodine, imam još samo par pitanja za vas i obećavam da ću završiti daleko pre vremena koje nam je večeras na raspolaganju. I zato se nadam da će sa pitanjima koje će vam postaviti gospodin Whiting ovo biti vaš poslednji dan svedočenja. Kada ste pre dva dana ovde svedočili, vi ste nam rekli da... sad gledam u dan suđenja od 24. januara, neispravljene verzije, na strani transkripta broj 11 gde se govori o Lapušniku/Llapushnik... o Misliuu, izvinite. Vi ste rekli da ste krajem aprila ili početkom maja meseca čuli da je vođa kontrolnog punkta Rance/Rancë bio Isak Musliu. Pre svega, da li se sećate da ste to rekli?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, sećam se.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li i dalje to tvrdite?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Mi smo to čuli. Čuli smo da je on bio glavna osoba na tom kontrolnom punktu. To su rekli ljudi iz Petrova/Petrovë ili Račka/Raçak – da je formiran kontrolni punkt i da je taj čovek bio zadužen za njega. Ja nisam video taj punkt niti tog čoveka na njemu. Ja sam to čuo od ljudi u selu i od ljudi iz sela Račak/Raçak.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ja vas to pitam zato što želim da vam kažem ono što moj klijent tvrdi - da u Rancu/Rancë nije postojao kontrolni punkt pre 26. juna. Da li ste spremni to da prihvatite ili se ne slažete sa mnom?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja to ne mogu da dokažem. Ja sam samo čuo kada su noću dolazili. Dolazili su iz Ranca/Rancë. To je bilo krajem aprila/početkom maja meseca. To sam ja tada čuo, ali ja lično sopstvenim očima nisam video taj punkt. Ako me pitate šta su ljudi u to vreme govorili – oni su to govorili, to su čak govorili i aktivisti DSK, ne samo običan narod.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: U potpunosti shvatam odakle ste dobili te informacije. Hvala vam. Želim još nešto da iznesem pred vas, što je takođe možda bio predmet glasila u seoskoj prodavnici ili na nekom drugom mestu... a to je da je tek početkom avgusta meseca Isak Musliu – Qerqiz postao komandant i to 121. brigade koja je formirana u avgustu mesecu. Da li ste čuli te glasine?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ništa o tome nisam čuo. Ne znam kakvu je on ulogu imao u komandnom lancu, ali znam šta je radio u zatvoru. Kada bi se on tamo pojavio, Shala je izvršavao njegova naređenja. Kada Qerqiz nije bio tamo, Murrizi je izvršavao naređenja Shalae. A čime je Qerqiz komandovao, kakva mu je uloga bila, to ja ne znam.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Vi ste pod zakletvom izjavili dva dana ranije da ste poznavali Musliua, da ste ga dosta dugo poznavali i da ste poznavali njegovu porodicu. Da li vi to želite da kažete Pretresnom veću da ste vi pre rata razgovarali sa Isakom Musliuom?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Mi smo se sretali na ulici, pozdravljali smo se na putu, raskršću za njegovo selo. To je bilo jedno obično poznanstvo.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ja vam sugerišem da to nije tačno. Da nikada sa njim niste razgovarali, da ga nikada niste sreli. Ali prihvatam da ste možda znali kako on izgleda jer je on u svom selu bio dobro poznat kao i na tom području. Da li to možete da prokomentarišete ili ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Istina je da sam ga poznavao. Znao sam ga iz viđenja, iz koje je porodice, iz kog je sela bio. I kao što sam rekao, pozdravljali smo se kao što to čine svi normalni ljudi. To je normalno na Kosovu/Kosovë.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ja ću da rezimiram poziciju na ovaj način, nadam se dovoljno pažljivo za sve: ja vam tvrdim da ste ga vi znali, ali da ga niste poznavali. Tvrdim da je to slučaj. Da li se slažete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ne slažem se sa vama jer sam ga znao pre rata. Kada sam ga prvi put video, odmah sam znao da je to Qerqiz. I posle rata sam ga prepoznao, a mogu to i sada takođe.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Sada bih da pređem na ono dosta obimno svedočenje koje ste dali kada su u pitanju njegove aktivnosti koji su se ticali vas i drugih ljudi u logoru. I ovo možemo veoma brzo da obavimo ako se uzmu u obzir oni navodi koje sam vam izneo pre skoro tri časa: Qerqiz ili Isak Musliu nikada nije bio u tom logoru, a svakako ne u vreme kada ste se vi tamo nalazili. Takođe vam kažem da ste napravili ogromnu grešku. Nadam se da vam je jasno ovo što ja govorim? Da li razumete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, razumem vas veoma dobro.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Na osnovu vašeg svedočenja koje ste ovde dali u poslednjih dva i po dana, ja zaključujem da se vi ne slažete sa mnom – vi niste napravili nijednu grešku. Da li je to ono što vi kažete?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Rekao sam vam ono što sam video. Tokom mog svedočenja ovde moguće je da sam napravio neke greške, ali se te greške ne odnose na Qerqizija, na ono što sam video da je radio. Možda sam pogrešio oko datuma, ali kada je Qerqizi u pitanju, ni u čemu nisam pogrešio.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Razumem vas šta govorite, ali shvatite, mi znamo za datume, jer postoji svedočenje za kraj tog perioda. Mi to imamo i znamo da ste 18. jula bili sa Srbima. Znamo da niko nije mogao da se nalazi u logoru posle 25./26. jula. To je period na koji se koncentrišemo, na sedam ili osam dana. I ja vam nadam se veoma jasno stavljam do znanja da on jednostavno tamo nije bio, čak niti na borbenom mestu u Lapušniku/Llapushnik. Vi kažete da ja grešim. Vi kažete da je on bio tamo. Vi to kažete, zar ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja vam kažem da sam ga video tamo i da mi je radio to što sam vam ispričao. Ja vam kažem da sam bio tamo, da sam video. Vi kažete... vi tvrdite da on nije bio tamo.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Ja vam gospodine sugerišem da vi iskreno verujete da se on tamo nalazio, ali da ipak nije. Ja vam to tvrdim. To je suština stvari. Vi ste uvereni u to da se on tamo nalazio, ali to nije tačno. Da li je to moguće, da ili ne?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja gospodine verujem svojim očima. Samo manji deo mog iskaza je zasnovan na onom što sam čuo, a većina mog svedočenja je zasnovana na mom sopstvenom iskustvu.

ADVOKAT TOPOLSKI – PITANJE: Da li vaša porodica ima neku prošlost sa Isakom Musliuom, neko neprijateljstvo bilo kog člana vaše porodice i njega, a da je vama poznato?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Koliko je gospodine meni poznato – nije, osim događaja u Lapušniku/Llapushnik . A prema predanju moje porodice, naši dedovi su se jako dobro slagali. Nikada nisam čuo da bilo šta o njima loše kažu moji roditelji ili moj deda.

ADVOKAT TOPOLSKI: Da li možemo da pređemo na privatnu sednicu molim vas?

SUDIJA PARKER: Privatna sednica.

(privatna sednica)

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC WHITING

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Svedoče, biću veoma kratak. Postoji samo nekoliko pitanja koja ću da vam postavim. Vi ste svedočili da ste prvi put videli Fatmir Limaja na televiziji u decembru mesecu 2000. godine ili u januaru mesecu 2001. godine. Da li se sećate toga... da ste to rekli?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li možete sada da nam kažete, kada ste videli Fatmira Limaja na televiziji u decembru mesecu 2000. godine ili u januaru mesecu 2001. godine, da li ste videli još neke vođe sa Kosova/Kosovë na televiziji?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, viđao sam dosta vođa na televiziji i u novinama.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Na primer, da li ste videli Jakupa Krasniqija na televiziji?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Pre nego što sam video Jakupa Krasniqija na stranoj televiziji, video sam Ramusha Haradinaja kako objašnjava strancima ulazak stranih trupa na Kosovo/Kosovë. Posle njega sam video i Fatmira Limaja, Jakupa Krasniqija, Hashima Thačija, Agima Čekua, Ram Bujau, i neka druga imena koji su bili u vrhu OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da se na trenutak fokusiramo na Jakupa Krasniqija. Pre nego što ste kidnapovani i odvedeni u Lapušnik/Llapushnik, da li ste čuli za njega?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Pre nego što sam otišao u Lapušnik/Llapushnik, čuo sam za Jakupa Krasniqija kao za glasnogovornika OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste čuli još nešto o Jakupu Krasniqiju, o tome gde mu je bila baza?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. U to vreme se govorilo da je prestonica Kosova/Kosovë bilo Mališevo/Malishevë jer je bilo na oslobođenoj teritoriji. I tada sam čuo da se Jakup Krasniqi pojavljuje u svojstvu glasnogovornika, glasnogovornika OVK.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A sada u vezi sa ostalim ljudima koje ste pomenuli: Jakupa Krasniqija, Agima Çekua, Ram Bujau, Hashima Thačija i Ramusha Haradinaja, da li ste ikada za njih tvrdili da ste ih videli u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, ja ih nikada tamo nisam video. Ja ti nikada nisam rekao, a i nisam ih nikada ni video.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta je sa hodaњem do Beriša/Berishë planine? Da li ste ikada ikome rekli da ste videli nekog od tih ljudi na tom putu ka planini Beriša/Berishë koji je vodio do mesta pogubljenja?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. U to vreme kada su istražitelji uzimali od mene moju izjavu, korak po korak, kako smo bili kidnapovani i kako smo dospeli u zatvor, ja sam im objasnio da dok smo se peli uzbrdo da je Shala rekao da dolazi komandant Çeliku i da je dodelio jednog vojnika Shalai. To je ono što sam rekao.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A šta je sa ovim drugim osobama: Jakup Krasniqi, Agim Çeku, Ram Buja, Hashim Thaçi i Ramush Haradinaj? Da li ste njih videli na putu za Berišu/Berishë?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, njih nisam video na putu. A što se tiče Ram Bujae, kada sam tražio svog oca, sreo sam ga jednom u Krajmirovcu/Krojmir.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Advokat Isaka Musliua je sugerisao da ste vi pogrešili kada ste rekli da ste dva puta videli u Lapušniku/Llapushnik Isaka Musliua. Sada ću da vam postavim nekoliko pitanja o ta dva puta kada ste videli Isaka Musliua u Lapušniku/Llapushnik. Kada govorimo o prvom putu kada je došao i pitao vas za ime, da li je to bilo u toku dana ili tokom noći?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: To je bilo preko dana, u podne. I moj... ja sam odgovorio punim imenom i prezimenom, a on me je onda oslovio mojim skraćenim imenom, onako kako me obično oslovljavaju.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste tokom tog razgovora bili licem u lice?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Možda na metar udaljenosti, možda i manje od metra. Nisam merio to rastojanje, ali ne verujem da je bilo dalje od jednog metra.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li je nosio masku na licu?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ne, nije imao masku.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Drugi put kada ste ga videli, kada je došao i naredio vam da odete u drugu sobu gde vas je onda tukao, da li je to bilo u toku dana ili tokom noći?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: To je takođe bilo preko dana.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Da li ste mogli jasno da ga vidite?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da. Kao što sada mogu jasno da vidim tri gospodina koji se nalaze ispred mene.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine, sada vas molim da pogledate okolo po sudnici i da mi kažete da li vidite Isaka Musliua, Qerqiza ovde u sudnici?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, vidim ga. On je prvi sa leve strane.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: I da li ste sigurni da je to čovek koga ste videli, kako ste opisali u zatvoreničkom logoru u Lapušniku/Llapushnik u dva navrata? Da li ste sigurni?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ja sam siguran da je ta osoba bila tamo prvog i drugog dana.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Sada ću da vam postavim poslednje pitanje. Sećate se da ste svedočili o... dakle, da samo... u stvari, biće još dva ili tri pitanja. Samo da bi u zapisniku bilo jasno, pre svega ću da kažem radi zapisnika da je svedok identifikovao branjenika Isaka Musliua. Ali kako bi to bilo kompletno sa tim u vezi, osoba koju ste vi u zatvoru znali kao Shala i o kome ste svedočili kao o Shalai u zatvoru u Lapušniku/Llapushnik, da li vidite tu osobu danas u sudnici?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, on je u sredini, između Isaka Musliua i Fatmira Limaja. To je Shala koji je bio u Lapušniku/Llapushnik.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: A čovek koga su nazivali... zvali Çeliku, da li njega ovde vidite, čoveka koga ste videli na putu prema planini Beriša/Berishë dok je razgovarao sa Shalaom? Da li ga vidite danas u ovoj sudnici?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Da, vidim ga tamo. On je Fatmir Limaj. Videli smo ga tog dana na putu, i on se nalazi sa desne strane.

TUŽILAC WHITING: Želeo bih da uđe u zapisnik da je svedok identifikovao svu trojicu optuženih.

TUŽILAC WHITING – PITANJE: Gospodine, da li ste sigurni da su to ti ljudi koje ste videli, o čemu ste i svedočili?

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Ako to nisu te osobe, ja ne bih ni svedočio. Da ih nisam sa sigurnošću prepoznao, ja ne bih danas ni bio ovde.

TUŽILAC WHITING: Nemam više pitanja. Hvala vam.

SUDIJA PARKER: Svedoče, biće vam drago da čujete da je ovo kraj vašeg ispitivanja. Završili ste sa vašim svedočenjem. Pretresno veće vam se zahvaljuje na pomoći koju ste nam pružili i zahvalno je što ste došli ovde da bi svedočili pred Tribunalom. Slobodni ste da se vratite u vaše mesto boravka.

SVEDOK L-96 – ODGOVOR: Hvala vam puno.

SUDIJA PARKER: Ako možete samo trenutak da sačekate dok...

(svedok napušta sudnicu)

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting?

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, mi smo sledećeg svedoka poslali kući jer imamo nešto drugo da uradimo. Imamo veći broj izveštaja veštaka koji trebaju da se uvrste u

dokaze uz saglasnost zastupnika Odbrane. Ne znam da li trebam da sačekam dok se ne podignu zavese ili kako to da uradimo?

SUDIJA PARKER: Možda će neki dobrovoljac da pomogne.

TUŽILAC WHITING: Ne znam šta bismo radili bez njega.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, mogu li samo da pitam da li je namera mog uvaženog kolege da prođe kroz te dokumente? Ja njih nemam u sudnici a potrebni su mi u svakom slučaju ukoliko moj uvaženi kolega planira da prođe kroz njih

TUŽILAC WHITING: Ne, nisam imao nameru da prolazimo kroz njih već samo da kažem jednu ili dve rečenice kako bi svaki od njih opisao.

ADVOKAT TOPOLSKI: U redu.

TUŽILAC WHITING: To je sve. To je ono što ću ja opisati. To sve staje na jednu stranu.

SUDIJA PARKER: Čini se da ćemo moći to da savladamo gospodine Topolski?

ADVOKAT TOPOLSKI: Da. Isuviše sam umoran da bih sada išao i doneo još neki dokument.

TUŽILAC WHITING: Moram da izbacim naviku da ovo palim i gasim. Časni Sude, ovde se nalazi niz izveštaja veštaka za koje se Odbrana saglasila da mogu biti uvršteni u dokaze bez unakrsnog ispitivanja, a u skladu sa *Pravilom 94bis(C)*. Prva stvar koju želim da predočim Sudu izlazi iz opisa koju sam upravo obezbedio, a radi se o izjavi Judy Thomas. Nalazi se u tabulatoru, tako da ne znam da li je u vašem svežnju dokumenata pod brojem 1 ili pod brojem 2. Nalazi se u svežnju dokumenata broj 2, rekao mi je gospodin Yuonis.

SUDIJA PARKER: Da, imamo to.

TUŽILAC WHITING: Hvala vam. A zbog zapisnika, ova izjava nosi datum... od 28., 29. i 30. avgusta 2003. godine i taj dokument nosi oznaku ERN U003-6888 do broja U003-6946. Na traženje Odbrane su određeni paragrafi redigovani, i to su paragrafi pod brojem: 13, 14, 43 i pod brojem 44. Ova izjava govori o ekshumaciji tela na planini Beriša/Berishë u avgustu mesecu 2001. godine, nakon što je informacija data od strane poslednjeg svedoka ovde istražiteljima Centralne jedinice za kriminalističke istrage, kada je otkriveno osam tela, odeća, meci i čaure. Izjavi su pridodati brojni dokazni predmeti vezani za ekshumaciju, uključujući: grafikone, beleške, skice i fotografije sa područja ekshumacije. Pored toga, ovi dokazni predmeti sadrže i informacije koje se tiču sledeće, druge ekshumacije koja je izvršena na istoj lokaciji 11. aprila 2002. godine kada je pronađeno i deveto telo sa odećom. I samo kako bi zapisnik bio potpun, ja ću samo pročitati ERN brojeve različitih dokaznih predmeta. Svi imaju ista prva četiri broja - 0323, tako da je to... kako bi uštedeo na vremenu svih nas, pročitacu samo drugu polovinu brojeva: od 1847 do 1928; od 1941 do 1955; od broja 1966 do 1968; od 2015 do 2015; od 2034 do 2034; od 2045 do 2067; od 2391 do 2398; od 2424 do broja 2570. Verujem da na početku prvog svežnja imate i tabelu iz koje sam čitao, gde se i navode ovi ERN

brojevi, ali ja sam to uradio zbog zapisnika. A sada, ova izjava i dokazni predmeti koji se odnose na dve ekshumacije i pronalaženje devet tela, i strogo govoreći ili ne čak i strogo govoreći... to nije izveštaj veštaka i ne potpada pod Pravila. Međutim, mi smo se dogovorili sa Odbranom da treba da se uvrsti u dokaze i ja bih to predložio da se uvrsti u dokaze na osnovu *Pravila 89 (F)*.

SUDIJA PARKER: Da li ja pravilno razumem da su čitava ova dva svežnja zaista izjave Judy Thomas i dokazni predmeti vezano za to?

TUŽILAC WHITING: Ne čitava dva svežnja, ne. Samo ono što se nalazi iza tabulatora Judy Thomas. To je sve što se na to odnosi.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC WHITING: To je ono što sam upravo opisao...

SUDIJA PARKER: Hvala vam. Dakle, to je čitav svežanj broj 2?

TUŽILAC WHITING: Da. Izvinjavam se. Svi oni se nalaze u svežnjevima.

SUDIJA PARKER: Dakle, vi sada prelazite na dokaze uz pristanak koji se odnosi na ceo svežanj broj 2...

TUŽILAC WHITING: Tako je časni Sude.

SUDIJA PARKER: A to je izjava Judy Thomas iz avgusta meseca 2003. godine?

TUŽILAC WHITING: I uz pridodate dokazne predmete.

ADVOKAT GUY-SMITH: I samo zbog zapisnika, pod pretpostavkom da je u čitavom svežnju broj 2 ono što gospodin Whiting kaže da jeste, a ja nemam razloga da verujem da je drugačije, mi se naravno slažemo. Postojalo je puno stvari koje je trebalo da se urade s tim u vezi, i mi smo pokušali da smislimo način na koji bi mogli da uštedimo vreme Suda bez ugrožavanja prava bilo koje strane u predmetu.

SUDIJA PARKER: Zahvaljujem vam se zbog toga. Ova izjava Judy Thomas i ovi prilozi ili dodaci ili dokazni predmeti se prihvataju u spis.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj P110.

TUŽILAC WHITING: Sada bih trebalo da pređem na svežanj broj 1. Prvo bih skrenuo pažnju Suda na izveštaj veštaka Josea Pablo Baraybara. Trebalo bi da bude u tabulatoru sa imenom Jose Pablo Baraybar.

SUDIJA PARKER: Da.

TUŽILAC WHITING: Ovaj izveštaj... ovo je jedan ekspertski izveštaj Josea Pablo Baraybara od 4. januara 2004. godine, uz dodatak od... izvinjavam se, mislim da datum glasi samo januar 2004. godine, a ne 4. januar... samo je januar 2004. godine, a onda sledi dodatak iz decembra meseca 2004. godine. Prvi izveštaj analizira ostatke devet tela koja

su pronađena na planini Beriša/Berishë i daju se informacije vezane za uzrok smrti i povrede na telima. Dodatak pruža slične informacije za druga četiri tela, za telo Ajeta Gashija i još tri tela koja su ekshumirana na lokaciji u optini Štimlje/Shtime blizu sela Rance/Rancë. A Tužilaštvo traži uvrštavanje u spis ova dva ekspertska izveštaja koje je napisala ista osoba na osnovu *Pravila 94 bis (C)*. Trebalo bi da kažem da i tu postoje određeni dokazni predmeti koji su takođe priključeni uz ove izveštaje i odnose se na te izveštaje.

SUDIJA PARKER: Ekspertski izveštaj iz januara meseca 2004. godine, kao i dodatak sa dokaznim predmetima zajedno će biti uvršteni u spis kao jedan dokazni predmet.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj P111.

TUŽILAC WHITING: Sledeće bih želeo da skrenem pažnju Suda na ono što se nalazi u tabulatoru sa imenom Daniel Vanek. Tu se nalaze tri ekspertska izveštaja Daniela Vaneka iz Međunarodne komisije za nestala lica (ICMP). Nose datume od 20. maja 2004. godine i 12. decembra 2004. godine, a takođe i treći izveštaj ima isti datum -12. decembar 2004. godine. Ponovo se to može videti i na tabeli koja se nalazi na početku prvog svežnja, uključujući i ERN brojeve. Ovi izveštaji takođe pružaju i DNK analizu i tu se nalaze stepeni izvesnosti podudaranja za osam pronađenih tela na planini Beriša/Berishë, i utvrđuje se da su to: Emin Emini, Ibush Hamza, Hysri Hajrizi, Shaban Hoti, Safet Hyseni, Bashkim Rashiti, Lutfi Xhemshiti i Shyqyri Zymeri. U kasnijem periodu Tužilaštvo očekuje da će podneti dodatne izveštaje nakon sporazuma sa Odbranom vezano za identitet devetog pronađenog tela na planini Beriša/Berishë i dva tela koja su pronađena prilikom ekshumacije na lokalitetu u selu Rance/Rancë, o kojima sam već govorio. Želeo bih da sada tri izveštaja Daniela Vaneka budu uvršteni u spis i da im se dodele brojevi.

SUDIJA PARKER: Tri izveštaja Daniela Vaneka se uvrštaju u spis.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P112.

TUŽILAC WHITING: I na kraju časni Sude, želim da vam skrenem pažnju na zadnji tabulator u kom se nalazi ekspertski izveštaj Wim Kerkhoffa, veštaka balističara iz Holandije. Jedan je izveštaj sa datumom 29. oktobar 2003. godine, a dodatni je izveštaj je od 15. decembra 2004. godine. Ovaj izveštaj i njegov dodatak analiziraju metke i čaure koje su pronađene na lokalitetu ekshumacije u Beriši/Berishë. U izveštaju se daju informacije vezane za broj i vrste oružja od kojih ovi meci i čaure potiču kao i o zemlji iz koje municija potiče, a to su: Albanija, Kina i u jednom slučaju Istočna Nemačka. Zatražio bih da se i tome dodeli broj prema *Pravilu 94 bis (C)*.

SUDIJA PARKER: Ekspertski izveštaj i dodatni izveštaj Wima Kerkhoffa se prihvataju u spis.

sekretar: Dokazni predmet Tužilaštva broj P113.

TUŽILAC WHITING: Hvala vam časni Sude. To je sve od Tužilaštva za večeras. Imamo sledećeg svedoka koji će biti spreman da svedoči sutra u 9.00 časova.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, da li će mi biti dozvoljeno ponizno zapažanje molim vas?

SUDIJA PARKER: Da li mora baš na taj način?

ADVOKAT TOPOLSKI: Da, jer ću možda imati koristi od toga. Ono što se upravo dogodilo je u mnogome u rukama gospodina Guy-Smitha, jer se svi ovi dokazi odnose na onaj segment ovog predmeta za koji moj klijent nije ni optužen, ali ipak neko to mora da pročita. Ali ono o čemu je gospodin Guy-Smith uspeo da se usaglasi sa gospodinom Whitingom i njegovim kolegama je po mojoj prostoj računici verovatno uštedelo tri ili četiri sedmice sudskog vremena. I ja želim da mu se javno zahvalim na tome i mislim da će mi se i Pretresno veće u tome priključiti.

SUDIJA PARKER: Pretresno veće ceni vašu informaciju i napor koji su zastupnici uložili kako bi se postigao sporazum, uključujući i one koji su srećni zbog toga, iako nisu u njemu učestvovali, a kome se pridružuju. U redu. Za danas završavamo sa radom do sutra pre podne u 9.00 časova.

Sednica završena 18.47 h.

Nastavlja se u petak, 28. januara 2005. godine u 9.00. h.

